

VI. Werkbladen

Bij elk oefenonderdeel zijn een aantal werkbladen vervaardigd. Ze kunnen als verwerking van de klassikale, interactieve oefenlessen worden gebruikt. Het is ook mogelijk dat ze worden ingezet als extra oefenstof.

1. Leren tellen: LT1 t/m LT12
2. Ordenen & lokaliseren: O&L1 t/m O&L9
3. Springen naar getallen: Sng1 t/m Sng4
4. Aanvullen tot 10: A1 t/m A7
5. Splitsingen: S1 t/m S8
6. Sprong van 10: Sv10-1 t/m Sv10-6
7. Eigen producties: E1 t/m E8
8. Opereren op de lege getallenlijn: O1 t/m O9
9. Bijna-verdwijnsommen: B1 t/m B3
10. Rekenen op formeel niveau: R1 t/m R6

Oefeningen omtrent *Getalbeelden* zijn ondergebracht bij 'Aanvullen tot 10' (A1 en A2) en 'Splitsingen' (S1 en S2). Leerlingen werken met *Leeftijden achter geheime luikjes* bij 'Ordenen & lokaliseren' (O&L4, 8 en 9). De *Relatie sommen en sprongen* komt aan de orde bij 'Opereren op de lege getallenlijn' (O1-O5).

De werkbladen zijn per oefenonderdeel gerangschikt van makkelijk naar moeilijk. Het is niet de bedoeling te wachten met het aanbieden van de werkbladen van een volgend oefenonderdeel tot alle werkbladen van een vorig oefenonderdeel zijn gemaakt. In onderstaand schema is een globale ordening aangegeven waarin de werkbladen van de verschillende oefenonderdelen elkaar kunnen afwisselen. Met andere woorden, de rijen geven een zekere sequentie in moeilijkheid aan tussen de werkbladen van de verschillende oefenonderdelen. Deze sequentie in leerstof is aanbevolen voor leerlingen in groep 4:

Voorbeeld sequentie aanbieding werkbladen

Leren tellen	Ordenen & lokaliseren	Springen naar getallen	Aanvullen tot 10	Splitsingen	Sprong van 10	Eigen producties	Opereren op de lege getallenlijn	Bijna-verdwijnsommen	Rekenen op formeel niveau
LT1-LT2	O&L1-O&L3		A1, A2 A3	S1, S2 S3-S5					
LT3-LT5		Sng1, Sng2							
LT6-LT9	O&L4 O&L5 -O&L6	Sng3, Sng4	A4	S6, S7		E1, E2			
LT10-LT12			A5		Sv10 1, Sv10 2	E3-E5	O1-O5		
	O&L7-O&L9		A6, A7	S8	Sv10 3- Sv10 6				
							O6-O9		
								B1	
						E6			
								B2, B3	R1, R2
						E7			R3-R6
						E8			

Eigen producties

In de realistische reken-wiskundendidactiek geldt onder andere dat leerlingen op belangrijke knooppunten in een leerlijn gelegenheid moeten krijgen om zelf opgaven te produceren. De werkbladen die betrekking hebben op het oefenonderdeel 'Eigen producties' voldoen aan deze eis. Maar ook in het overgrote deel van de overige werkbladen is hiervan rekenschap gegeven. In de laatste opdracht van vrijwel alle werkbladen kiezen leerlingen zelf getallen en voeren daarmee de opdracht van het desbetreffende werkblad uit. De keuze van de getallen geeft aan wat leerlingen al aandurven.

Blanco werkbladen

Van een aantal werkbladen is een blanco exemplaar voorradig. Deze kunt u kopiëren en voorzien van getallen of (context)opgaven. Het is ook mogelijk dat leerlingen dit voor elkaar doen. Met een dergelijke oefening wordt de essentie van het productieve oefenen in de praktijk gebracht.

Notatiewijze sprongen en huppen

- In het oefenprogramma worden sprongen van links naar rechts bovenop de lege getallenlijn getekend. De sprongen van rechts naar links staan onderaan de lege getallenlijn afgebeeld. De reden hiervoor is dat dit tegemoet komt aan de overzichtelijkheid. Bovendien komt *bovenop* de getallenlijn springen overeen met de bewerking 'erbij' en *onderaan* de getallenlijn springen met de bewerking 'eraf'. Leerlingen hoeven deze notatiewijze niet op te volgen. De notatiewijze is ondergeschikt aan het doel dat met de oefening wordt beoogd.
- De sprongen en huppen op de werkbladen zijn in verhouding getekend. Van leerlingen wordt dit niet gevraagd. Verlang je dit wel, dan bemoeilijkt dit de opdracht aanzienlijk.